

שלום האח.

מלחמה אכזרית משתוללת באירופה וחושך ירד על עולמינו. לפני המפלצת הנאצית נופלות ערים ומדינות, חזיתות פרוצות לאורך ולרוחב היבשת. אנגליה במצור נאבקת על חייה, תודעת המלחמה חודרת למוחו של כל אדם — ישיש וילד כאחד. מתחילים להסתנן סיפורי אימה על השמדת עמנו מעבר לים. הפחד מתגנב ללב וביחוד ללבו של הילד היהודי המנותק לרוב מקרוביו והוריו בגלל „הפנוי“ הגדול של ילדי הבירה לונדון (שם התרכזו רוב מנינה של האוכלוסיה היהודית) ופיזורם בערי השדה.

אני בן 9 שנים, נמצא אצל משפחות גויות שונות בערי שדה. כל ביקור של שלום היה כמו קרן אור שלוחה בלילה — הוא מלא מרץ והומור צעיר ויפה תואר; דמות נערצת. בקוריו עודדוני והפיחו בי רוח תקווה, כלום אפשר היה לפקפק בדרכו דרך העליה וההגשמה האישית כדרך היפה והיחידה הנשארת ליהודי, ובמשנה תוקף על רקע אותה תקופה עת נטבח העם באלפים?

עם חלוף השנים ואני בגרתי מעט לא רפתה אמונה זאת ששלום נטע בי והוא היה אחד מסמליה החיים. הוא הלך והגשים את אמונותיו בכל הלהט והחום על אף המגבלות הקשות שנערמו בפניו.

בשנים האחרונות של המלחמה עברתי ל„בתים“ שהוקמו על ידי תנועת „הבונים“ כדי לקלוט ילדים יהודיים „מפונים“ לחנך אותם לחיי צוותא ולעליה. כעבור זמן מה הועבר שלום מן ההכשרה בחוות דוד אידר להיות בין מדריכינו. אותה תקופה הפכה להיות בין היפות בילדותי, לשלום היתה אישיות מקרינה והוא היה מדריך אהוב, אך הוא לא שכח גם אותי כאח והשתדל לפצותני על שנות בדידות וסבל. קשה לרשום במילים את רגשותי כלפיו באותה עת — תערובת של הערצה, גאווה ואהבה. זכורני פעמים מספר כשחמקנו מעיניים צופיות וירדנו לעיירה הקטנה לחזות בסרט וללעוס דבר-מה ממטעמי המקום, או נסיעה ליום תמים לעיירת קייט סמוכה לשוטט על חוף הים ולהתבונן בקייטנים. שלום ידע מאין כמוהו למצות את הצד ההיתולי בארועים ובטפוסים שנקרו בדרכינו. הוא היה מחקה את אופן ההלוך והדיבור של אנשים שונים להנאתי המרובה.

הנסיעות לבקר את שלום בתקופת החלמתו מהמחלה הקשה שפקדה אותו בבתים היו כנסיעות חג בשבילי. בסך הכל היינו יושבים ומפטפטים, להשתולל כמו קודם לא יכולנו, אך הרוח האופטימית הזאת שאפפה אותו היתה מדבקת ומרוממת. נפרדתי ממנו תמיד מעודד ושמה.

לאחר המלחמה ועד לתקופת עלייתו ארצה חזר שלום לחוות ההכשרה וכמו שהיה שם אזכור אותו תמיד. מוקף חבריו, מתבדח, עירני, דוחק את חולשות הגוף ברצון הברזל לחיות ולמצות את אורח החיים האהוב עליו. אדם לבבי, חברתי ובלתי אמצעי ביחסיו עם הסובבים אותו — יחד עם זאת דוגמא אישית מופתית בשבילי. כך אזכור אותו תמיד.

במפעל חייו החי והנושם בקיבוצו וכן בילדיו משתקפת דמותו שלו, יהי זכרו ברוך.

פסח פורת, ניר יצחק